

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

**УПРАВЛІНСЬКІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ**

**MANAGEMENT PARADIGMS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND INCLUSIVE ECONOMIC GROWTH**

Матеріали

**Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 29-30 листопада 2023 р.)**

Суми
Сумський державний університет
2023

*Рекомендовано вченою радою
навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту
(протокол № 4 від «08» грудня 2023 р.)*

E45 Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред.: І. І. Рекуненка, В. В. Сулим. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 404 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» містять результати наукових досліджень, пов'язаних з актуальними проблемами науки і практики управління та застосуванням інклюзивного підходу до їх вирішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Для науковців, аспірантів, студентів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідних і проектних організацій, комерційних фірм і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Management paradigms of sustainable development and inclusive economic growth" provide the results of scientific research related to the current problems of management science and practice and the application of an inclusive approach to their solution in order to achieve the goals of sustainable development.

For scientists, PhD students, students, representatives of state authorities and local self-government bodies, research and project organizations, commercial companies and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК 005.8:502.131.1(063)

© Колектив авторів, 2023

© Сумський державний університет, 2023

ЗМІСТ

<i>Софія Молочко</i>	Особливості застосування технологічних	
<i>Інга Мірошинченко</i>	Інновацій у туристичному бізнесі	11
<i>Інна Балагуровська</i>	Гуманістичне лідерство для досягнення цілей сталого розвитку	13
<i>Бондар Ю.А.</i>	Шляхи та методи підвищення	
<i>Дар'я Новак</i>	конкурентоспроможності в готельному бізнесі	16
<i>Марина Шевчун</i>	Особливості інноваційного розвитку роздрібної	
<i>Алла Безус</i>	торгівлі в Україні	20
<i>Оксана Яковлева</i>	Цифрова безпека в контексті надання електронних послуг на місцевому рівні	22
<i>Ірина Федулова</i>	Розвиток цифрової економіки в Україні	24
<i>Іван Макарчук</i>		
<i>Anastasiia Krasnonos</i>	Management of organizations for sustainable	
<i>Anastasiia Niesheva</i>	development: challenges and opportunities	28
<i>Варакін Дмитро</i>	Формування і управління бізнес-процесами в іт- компаніях: стратегічний підхід та метрики ефективності	31
<i>Yuliia Hrytsai</i>	Communication features in technical support during	
<i>Svitlana Tarasenko</i>	the sale of medical equipment	33
<i>Дмитро Клиновий</i>	Природні активи у територіальній економіці.....	36
<i>Ірина Петровська</i>		
<i>Валентина Самодай</i>	Впровадження концепції менеджменту якості	
<i>Юлія Яценко</i>	(TQM).....	39
<i>Валентина Самодай</i>	Оптимізація ефективного функціонування системи	
<i>Іслам Лисий</i>	управління якості на підприємстві	41
<i>Владислав Загорко</i>	Особливості використання інструментів управління	
<i>Валентина Самодай</i>	якістю	44
<i>Костянтин Циганок</i>	Недостовірна класифікація товарів за УКТ ЗЕД та її	
<i>Тетяна Чорна</i>	наслідки	47
<i>Андрій Лизогуб</i>	Основні напрями розвитку системи публічного управління та адміністрування	50
<i>Юлія Матвєєва</i>	Вплив фінансових інструментів на процеси	
<i>Галина Сурмай</i>	перетворення відходів в енергію	53
<i>Дем'яненко Н. В.</i>	Особливості підприємницької діяльності як	
<i>Іван Штик</i>	складного й багатопланового процесу	57
<i>Вікторія Кудря</i>		
<i>Алла Світлична</i>	Розвиток фрілансу як широко розповсюдженої	
<i>Владислав Передера</i>	форми самостійної зайнятості	61
<i>Ханлар Махмудов</i>	Брендинг як персоніфікація продукту бізнесу	65
<i>Віктор Кривошея</i>		
<i>Владислав Шамрай</i>		

<i>В'ячеслав Бурименко</i>	Механізм управління інноваційними процесами торгівельного підприємства	69
<i>Яна Кобушко</i>	Удосконалення процесу рекрутингу на виробничих підприємствах України	71
<i>Тетяна Голик</i>	Public health as an aspect of modern urban public policy	74
<i>Oleksii Demikhov</i>		
<i>Sirle Salmistu</i>		
<i>Nadiia Demikhova</i>		
<i>Дар'я Гапієнко</i>	Актуальні теорії мотивації у системі стимулювання праці персоналу	77
<i>Посилкіна О.В.</i>	Впровадження моделі економічного управління в закладах охорони здоров'я в умовах їх переходу на нові умови господарювання	79
<i>Бушуєва В.Ю.</i>		
<i>Інна Бондарчук</i>	Економіко-правовий механізм природокористування.....	83
<i>Вікторія Дехтярчук</i>		
<i>Світлана Капран</i>		
<i>Тетяна Гусаковська</i>	Особливості управління кар'єрним зростанням персоналу організації в сучасних умовах	87
<i>Марина Малець</i>	Вплив митної політики на зовнішньоекономічну діяльність підприємств України	89
<i>Олена Костюнік</i>		
<i>Вікторія Сухоцька</i>	Менеджмент персоналу в банківській установі	91
<i>Наталія Стоянець</i>		
<i>Андрій Дудченко</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства	93
<i>Віталій Андріяшев</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Менеджмент інноваційної діяльності аграрного підприємства	95
<i>Микола Придуха</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Менеджмент підприємств будівельної галузі	97
<i>Сергій Чугай</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Особливості промоції зелених енергетичних інновацій у світовій практиці	99
<i>Вадим Желіба</i>		
<i>Людмила Борян</i>	Виклики та завдання сучасного менеджменту	103
<i>Анна Гаман</i>		
<i>Віталій Баранов</i>	Управління трудовими ресурсами організації на основі використання технологій штучного інтелекту	105
<i>Анна Назаренко</i>		
<i>Вікторія Борщ</i>	«Запас» людського капіталу в галузі охорони здоров'я: дефініція та вимір	109
<i>Михайло Данилко</i>		
<i>Ірина Цілюрик</i>	Управління ресурсним потенціалом підприємства...	115

<i>Олексій Жмаєв</i>	Методи подолання опору у процесі запровадження	
<i>Ія Дегтярьова</i>	електронного документообігу	117
<i>Юрій Рагозін</i>	Підходи та методи оцінювання ефективності	
<i>Ія Дегтярьова</i>	діяльності будівельної організації	120
<i>Юрій Лихвар</i>	Підходи до формування організаційної структури	
<i>Ія Дегтярьова</i>	будівельної компанії	126
<i>Nataliya Stoyanets</i>	Improving the effectiveness of existing management	
<i>WU Yiyang</i>	methods of the organization	129
<i>Nataliya Stoyanets</i>	International cooperation and European integration:	
<i>Fu Baoer</i>	innovative dimension	132
<i>Роман Мірошник</i>	Перспективи розвитку малого та середнього	
<i>Соломія Кушпір</i>	бізнесу в умовах воєнного стану в Україні	135
<i>Валентина Ізбаиш</i>	Інтеграція принципів екологічного менеджменту в	
<i>Віктор Кушнірук</i>	економічні стратегії підприємств для сталого	
	розвитку	137
<i>Олександр</i>	Вплив вертикальної диверсифікації на	
<i>Старовойтов</i>	резильєнтність підприємства електронної комерції..	141
<i>Леся Рибалко-Рак</i>	Методи дослідження якості послуг при прийнятті	
<i>Софія Білецька</i>	управлінських рішень на підприємстві	143
<i>Денис Грунін</i>		
<i>Михайло Коломієць</i>	Деякі аспекти управлінської діяльності на	
<i>Олена Хачатурян</i>	підприємстві	145
<i>Роман Мигалюк</i>	Забезпечення особистісного і професійного	
<i>Ія Дегтярьова</i>	розвитку членів команд як чинник успішності	
	компанії	147
<i>Павло Панченко</i>	Друге життя старої електротехніки	151
<i>Гіржева Ольга</i>	Організація зв'язків з громадськістю: роль у	
	формуванні іміджу підприємств та сучасні	
	тенденції розвитку.....	154
<i>Довгенко Я. О.</i>	Сучасна система управління результативністю	
<i>Токарев Б. Р.</i>	підприємства	156
<i>Ірина Тернова</i>	Особливості прийняття управлінських рішень топ-	
<i>Дмитро Безбородий</i>	менеджерами в умовах економічної нестабільності	162
<i>Ліна Стороженко</i>	Демократія участі: сучасні виклики.....	166
<i>Mariya Sira</i>	Aligning management with ai: advancing sustainable	
	development	168
<i>Юлія Матвєєва</i>	Реалізація енергоефективних проєктів у міському	
<i>Михайло Смик</i>	благоустрої	171

<i>Mayboroda Tetiana</i>	Analysis of the current state of development of advertising projects on the meat market in Ukraine	175
<i>Vertsiuk Illia</i>	Формування інвестиційної привабливості зовнішньо-економічних проєктів	178
<i>Вадим Лук'янихін</i>	Особливості ризик – менеджменту страхових компаній України	180
<i>Микола Личак</i>	Організація професійного навчання з підвищення кваліфікації державних службовців в Україні	184
<i>Яна Довгенко</i>	Організаційно-структурні перетворення у системі адміністративного менеджменту приватного медичного закладу тов «САНА – МЕД».....	187
<i>Людмила Яременко</i>	Якість надання адміністративних послуг на регіональному і місцевому рівнях в Україні	191
<i>Тетяна Козарь</i>	Ефективне управління персоналом в умовах непередбачуваних змін та нестабільності	195
<i>Ірина Новік</i>	Комерційна таємниця як одна зі складових успіху економічної безпеки бізнесу	197
<i>Ірина Андрощук</i>	Теоретичні основи управління персоналом в організації: дефініції, класифікація та роль	200
<i>Вадим Лук'янихін</i>	Теоретичні основи взаємодії з клієнтами у бізнес-середовищі	204
<i>Віктор Садовничий</i>	Вдосконалення системи управління митними ризиками в процесі європейської інтеграції України	208
<i>Олександра Кужур</i>	Особливості надання освітніх послуг в умовах діджиталізації суспільства та освіти	212
<i>Ігор Хоменко</i>		
<i>Олена Лук'янихіна</i>		
<i>Олександр Бондар</i>		
<i>Костянтин</i>		
<i>Гриценко</i>		
<i>Олександр</i>		
<i>Островський</i>		
<i>Katarzyna</i>	Cognitive technologies for SMART CITY	215
<i>Postrzednik-Lotko</i>		
<i>Людмила Гусарчук</i>	Інноваційні принципи успішного менеджменту в галузі водневої енергетики, як пріоритетна складова концепту національної безпеки України...	217
<i>Андрій Коваленко</i>	Феномен резильєнтності в контексті цілей сталого розвитку.....	221
<i>Оксана Сакаль</i>	Scaling up energy innovations in Ukraine in the context of war and beyond	224
<i>Ihor Vakulenko</i>		
<i>Svitlana Medvid</i>		
<i>Меженська В.О.</i>	Науково-практичні підходи до формування і управління корпоративною культурою у закладі охорони здоров'я	226
<i>Посилкіна О.В.</i>		

<i>Вікторія Мартинець</i>	Впровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності в контексті цілей сталого розвитку.....	229
<i>Едуард Богдан</i>	Проектний менеджмент як основа розвитку будівельної галузі	231
<i>Антон Золотарьов</i>	Особливості управління сучасними вищими навчальними закладами	233
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Катерина Загоруйко</i>		
<i>Світлана Рибальченко</i>		
<i>Iuliia Myroshnychenko</i>	Beyond direct impacts: using system dynamics to capture the consequences of the clean energy transition	235
<i>Катерина Мальцева</i>	Самоорганізація населення в системі місцевого самоврядування	239
<i>Юрії Бакал</i>	Використання методу сценаріїв при оцінці ризиків господарської діяльності закладу охорони здоров'я	241
<i>Яна Деренська</i>	The essence and concept of production organization.	
<i>Anastasiia Karepina</i>	system approach to the organization of production	243
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Crafting a positive public image: strategic approaches to managing the perception of employees in local self-government bodies.....	246
<i>Nelya Verbitska</i>		
<i>Svitlana Rybalchenko</i>		
<i>Софія Журило</i>	Антикризове управління на підприємстві і методи запобігання кризи	248
<i>Анастасія Маркіна</i>	Роль формування партнерських відносин у місцевому економічному розвитку	252
<i>Марина Волосюк</i>	Розробка стратегії економічного відновлення та розвитку Сумщини	255
<i>Тарас Савченко</i>		
<i>Світлана Ткачова</i>	Удосконалення стратегічного планування розвитку регіонів України.....	259
<i>Катерина Борисова</i>		
<i>Алекс Нусєйр</i>	Особливості менеджменту персоналу медичних закладів в умовах воєнного стану та кадрових обмежень	262
<i>Kamilė Medekytė-Žydelė</i>	An investigation into the development of an environmental management accounting system tailored for companies providing intellectual	
<i>Andželika Nariūnaitė</i>	services.....	265
<i>Katažyna Basiulis</i>		
<i>Олександр Павлов</i>	Комплементарна управлінська парадигма інклюзивного розвитку об'єднаних територіальних громад та районів України	269

<i>Вуйченко М.А.</i> <i>Яроміч М.М.</i>	Роль управління соціальним розвитком персоналу підприємств в формуванні трудового потенціалу країни	274
<i>Ольга Давидюк-Потужна</i> <i>Олена Павленко</i>	Принципи організації первинної медичної допомоги	277
<i>Олександр Бондар</i> <i>Віктор Виноградчий</i>	Ефективність міжнародної співпраці в управлінні митними ризиками	279
<i>Максим Алексєєв</i> <i>Микола Небава</i> <i>Марія Бойко</i>	Роль цифрових технологій в оптимізації логістичних процесів у фармацевтиці	282
	Методи аналізу маркетингової діяльності на підприємстві: ключ до успіху у сучасному бізнесі.....	284
<i>Катерина Пасько</i> <i>Георг Рекуненко</i>	Управління персоналом в органах державної влади.....	289
<i>Олександр Сухой</i> <i>Ія Десятьова</i>	Ключові функції для формування ефективної корпоративної культури в ІТ компаніях в Україні... ..	291
<i>Тетяна Жолуденко</i> <i>Корж М. В.</i>	Обмеження та можливості впровадження інновацій до комплексу маркетингу на фармацевтичному ринку	294
<i>Ольга Євтушенко</i>	STAY-інтерв'ю як інструмент підтримки та зміцнення команди.....	298
<i>Izabela Marszalek-Kotzur</i> <i>Юлія Дзюбан</i>	Artificial intelligence and organizational management..	300
	Особливості антикризового менеджменту в умовах війни	303
<i>Бобонець Є.С.</i> <i>Ольга Гіржева</i> <i>Ольга Ігнатенко</i>	Теоретичні аспекти у сфері публічного адміністрування	305
	Особливості управління товарною лінійкою компанії та ренеймінгу портфелю продуктів в сучасних умовах.....	308
<i>Вячеслав Мельник</i> <i>Ія Десятьова</i>	Підходи до забезпечення працевлаштування осіб без досвіду роботи, в іт-компанії в умовах кризової ситуації на ринку ІТ	311
<i>Ірина Тернова</i> <i>Аліна Маліновська</i> <i>Світлана Бабич</i> <i>Дмитро Ілясов</i>	Інформаційне забезпечення процесів управління в органах державної влади.....	315
	Формування системи стратегічного управління на основі інформаційної бази даних організації	323

<i>Світлана Бабич</i>	Формування та реалізації стратегічного управління	
<i>Андрій Крайній</i>	розвитком підприємства в умовах цифровізації.....	326
<i>Світлана Бабич</i>	Організаційна структура в системі управління	
<i>Марія Завада</i>	сучасним підприємством	329
<i>Єлизавета Кічігіна</i>	Формування стратегії розвитку іміджу закладів освіти.....	332
<i>Карина Юзефович</i>	Використання штучного інтелекту для оптимізації управлінських процесів	335
<i>Tetyana Mayboroda</i>	Common challenges encountered by emerging	
<i>Daniela Chumakova</i>	organizations	338
<i>Володимир</i>	Пріоритети системи управління інноваційним	
<i>Ціпуринда</i>	розвитком підприємства	341
<i>Олексій Деміхов</i>	Дослідження сучасної політики управління	
<i>Артем Барикін</i>	соціальним розвитком в Польщі (м. Познань) та можливості застосування її підходів в Україні.....	345
<i>Марія Мінченко</i>	Збутова політика підприємства: практичні аспекти	
<i>Тетяна Болотна</i>	використання соціальних мереж	349
<i>Тетяна Майборода</i>	Проектний підхід в управлінні територіальними	
<i>Тимур Саченко</i>	громадами базуючись на методологіях P2M та PM..	352
<i>Віталій Нестерук</i>	Актуальність дистанційних та гібридних моделей управління організаціями в контексті інформаційних технологій	355
<i>Вероніка Приходько</i>	Використання сучасних технологій в управлінні персоналом молочних підприємств	358
<i>Руслан Мугутдінов</i>	Особливості управління проектами в сфері	
<i>Денис Смоленніков</i>	інтелектуальних розваг: вітчизняний та місцевий досвід	363
<i>Юлія Опанасюк</i>	Управління інвестиційною привабливістю	
<i>Сергій Кашка</i>	підприємств водопостачання при повоєнному відновленні.....	365
<i>Катерина Кравцова</i>	Роль публічного управління та адміністрування у підвищенні системи мотивації викладацького складу у закладах вищої освіти.....	368
<i>Олена Заворотна</i>	Розробка заходів щодо удосконалення надання амбулаторно-поліклінічної допомоги населенню...	372
<i>Супрун Богдана</i>	Удосконалення системи мотивації та оплати праці на підприємствах	374

<i>Тетяна Бондар</i>	Особливості планування міжнародного проекту.....	376
<i>Владислав Тимошенко</i>		
<i>Тетяна Майборода</i>	Новели законодавства щодо спрощення процедури надання адміністративних послуг	379
<i>Анастасія Пушкарь</i>	Соціальні інновації в Україні: виклики та перспективи.....	381
<i>Вікторія Сулим</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Особливості системи менеджменту підприємства медичної галузі (на прикладі комунального некомерційного підприємства «Новгород-Сіверська центральна міська лікарня» імені І. В. Буяльського).....	384
<i>Арсен Мяус</i>		
<i>Катерина Логінова</i>	Теоретичний аспект формування системи управління фінансово-економічною безпекою	386
<i>Ольга Шульга</i>	Реалізація корпоративної соціальної відповідальності в Україні	389
<i>Ірина Музира</i>	Удосконалення системи управління підприємством у сфері оптової торгівлі твердим, рідким, газоподібним паливом (на прикладі ТОВ «ПЕТРОЛ ІЮКРЕЙН»).....	392
<i>Світлана Тодорова</i>	Значення комунікативних якостей сучасного керівника.....	394
<i>Ольга Дромашко</i>	Підготовка викладачів до екологічної грамотності: подолання прогалин в екологічній освіті.....	397
<i>Яна Півоварова</i>	Управління прибутком туристичних компаній в умовах сезонності	399
<i>Бондар Ю.А.</i>		
<i>Liudmyla Saher</i>	Assessment approaches of inclusive growth	402

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

*Федулова Ірина Валентинівна,
д.е.н., професор,
Державний торговельно-економічний університет, м. Київ*

*Макарчук Іван Віталійович,
аспірант кафедри менеджменту
Державний торговельно-економічний університет, м. Київ*

Важливе місце в розвитку цифрової економіки України відіграє діяльність у сфері комп'ютерного програмування, консультування та пов'язаної з ними діяльності. Це передбачає надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій, а саме: з написання, модифікування, тестування та забезпечення технічної підтримки програмного забезпечення; планування та розроблення комп'ютерних систем, які поєднують комплексуюче устаткування, програмне забезпечення та комунікаційні технології; місцевого керування та діяльності комп'ютерних систем клієнтів, оброблення даних та інші професійні та технічні види діяльності.

Загалом за 2010-2021 роки обсяг наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій зріс у 41 раз [1]. Обсяг наданих послуг з комп'ютерного програмування за досліджуваний період зріс у 61,9 разів [1]. Цей вид діяльності включає розроблення, модифікацію, тестування та технічну підтримку програмного забезпечення. Що передбачає розроблення структури та контенту та/або розроблення системи команд, необхідних для створення та виконання: системного програмного забезпечення (у т.ч. оновленого й актуалізованого); прикладних програм (у т.ч. оновлених і актуалізованих); баз даних; веб-сайтів. А також налаштування програмного забезпечення, тобто модифікацію та конфігурацію існуючих програмних додатків, таким чином, щоб воно функціонувало в рамках інформаційної системи клієнта.

Обсяг наданих послуг з питань інформатизації за досліджуваний період зріс у 16,6 разів [1]. Цей вид діяльності включає планування та проектування інтегрованих комп'ютерних систем, які поєднують апаратні засоби, програмне забезпечення та комунікаційні технології. Ці послуги можуть також включати навчання користувачів цих систем.

Обсяг наданих послуг з керування комп'ютерним устаткуванням за досліджуваний період зріс у 6,52 разів [1]. Цей вид діяльності включає керування й експлуатацію комп'ютерних систем клієнтів та/або засобів оброблення даних таким чином, щоб вони функціонували в рамках інформаційної системи клієнта.

Обсяг наданих послуг іншої діяльності у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем за досліджуваний період зріс у 42 рази [1]. Це відновлення комп'ютерів після ушкодження; установлення (настроювання) персональних комп'ютерів; інсталяція програмного забезпечення, яке не пов'язане із торгівлею комп'ютерною технікою.

Якщо порівняти темпи зростання обсягів наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій і обсяг реалізації продукції в Україні загалом, то можна побачити їх переважну інтенсивність. Так, обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) за цей період загалом в Україні зріс всього у 4,12 разів [1]. Така інтенсивність розвитку експертної оцінки в сфері інформаційних технологій свідчить про те, що Україна активно включилась в процес цифровізації економіки.

Для дослідження залежності між обсягом наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій і обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг) загалом всіх суб'єктів господарювання (табл. 1) використано найпростішу парну регресійну модель ($y = a_0 + a_1x$), оскільки дослідження з використанням інших моделей дало менший рівень апроксимації результатів, ніж за лінійною моделлю. Проведений кореляційний аналіз показав, що між обсягами наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій і обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг) загалом всіх суб'єктів господарювання існує тісний зв'язок (табл. 1) – коефіцієнти кореляції в межах від 0,96 до 0,989.

Таблиця 1 - Взаємозв'язки між обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг) України і обсягами наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій

Сфери діяльності	Коефіцієнт парної лінійної кореляції	Показник регресії – a_1
Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ним діяльність	0,989	36,7
- комп'ютерне програмування	0,989	45,6
- консультування з питань інформатизації	0,992	241,7
- діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням	0,968	5141,3
- інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем	0,960	897,2

Джерело: розраховано за [1]

Коефіцієнти парної лінійної регресії показали, що зростання обсягів наданих послуг з надання експертної оцінки в сфері інформаційних технологій на 1 тисячу гривень спричиняє зростання обсягу реалізованої продукції загалом на 36,7 тисяч гривень. Зростання обсягу наданих послуг в сфері комп'ютерного програмування на 1 тисячу гривень спричиняє зростання обсягу реалізованої продукції загалом на 45,6 тисяч гривень. Зростання обсягу наданих послуг в сфері консультування з питань інформатизації на 1 тисячу гривень спричиняє зростання обсягу реалізованої продукції загалом на 241,7 тисячу гривень. Зростання обсягу наданих послуг із керування комп'ютерним устаткуванням на 1 тисячу гривень спричиняє зростання обсягу реалізованої продукції загалом на 5141,3 тисячу гривень. Зростання обсягу наданих послуг іншої діяльності у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем на 1 тисячу гривень спричиняє зростання обсягу реалізованої продукції загалом на 897,2 тисяч гривень.

Побудова цифрової економіки в Україні спрямовано на всі сектори за всіма категоріями [2]: державний та приватний; реальний, невиробничий та фінансовий; видобувний, обробний та сектор послуг. Головною ціллю є забезпечення зростання конкурентоспроможності України у довгостроковій перспективі.

Цифровізація економіки дозволить створити нові робочі місця, базу для розвитку всіх галузей промисловості, унеможливить корупцію, спростить започаткування нових бізнесів, сприятиме створенню українськими компаніями відповідних продуктів та розробок світового рівня, підвищить ефективність виробництв, організації бізнесу, логістики, транспорту тощо. Цифрові технології є базою для створення нових продуктів, цінностей, властивостей та, відповідно, основою отримання конкурентних переваг на більшості ринків.

Серед чинників, які потребують уваги для розвитку цифрової економіки можна виділити наступні:

1. Наявність спеціалістів з компетенціями і сфері інформаційних технологій. З однієї сторони Україна має високий рівень освіти населення і значну ємність ринку праці. Але не зважаючи на це ІТ-освіта не завжди відповідає сучасним викликам ринку праці. Значною популярністю користуються курси, на яких можна отримати відповідні компетенції. А компанії витрачають кошти на навчання і підвищення рівня кваліфікації співробітників.

2. Українські ІТ-компанії охоплюють широкий перелік послуг у багатьох сферах. Це, зокрема, Big Data, хмарні сервіси, e-commerce, цифровізація банківської та фінансової системи тощо. Подальша диверсифікація напрямів розвитку ІТ-сфери важлива для розвитку бізнесу. Це робить бізнес-процеси підприємств продуктивними, витрати на

виробництво або надання послуг меншими, а бізнес загалом стає більш ефективним і привабливим. Крім того завдяки інформаційним технологіям з'являються нові сфери діяльності і нові бізнеси, що впливає на розвиток економіки загалом.

3. Існує необхідність прискорити розвиток інфраструктури, яка обслуговує ринок інформаційних технологій, а саме цифрові офіси, коворкінги, інноваційні парки, інформаційні кластери, науково-дослідні центри тощо. Цифровізація також передбачає високий рівень охоплення Інтернетом в країні.

4. Використання окремих інструментів регулювання галузі сприятиме стимулюванню розвитку цифрової економіки. Це може стосуватись спеціального податкового режиму, більш гнучких умов працевлаштування, додаткових інструментів у сферах договірного захисту інвестицій та корпоративного управління.

5. Швидкий розвиток ІТ-сфери забезпечить зростання кількості високооплачуваних робочих місць. Рівень зарплат в ІТ-сфері вищий ніж в середньому в Україні, а умови праці і компенсаційні пакети більш привабливі.

6. На українському ринку висока частка ІТ-компаній працюють на умовах аутсорсингу, так як через брак ресурсів не мають можливості інвестувати у виробництво завершеного інформаційного продукту. Як наслідок країна втрачає частину доданої вартості діючого ІТ-бізнесу.

7. Ризики, пов'язані із кібербезпекою і конфіденційністю даних, потребують вартісних захисних заходів.

8. Українське законодавство має забезпечити захист прав інтелектуальної власності на ринку ІТ технологій.

9. Необхідно розвивати культуру населення щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій та забезпечити доступ населення сільської місцевості до широкого кола електронних послуг.

Бізнес, підприємства, державні установи та громадяни повинні мати можливість швидко та дешево розгортати і використовувати необхідну цифрову інфраструктуру та користуватися перевагами цифрового світу.

Список використаних джерел

1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах. Інформаційне суспільство. 2021. Держстат. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>